



**Samfundet S:t Erik**  
Stockholm

YTTRANDE

Stockholms stadsbyggnadskontor  
Registraturen  
Box 8314  
104 20 Stockholm  
[stadsbyggnadskontoret@stockholm.se](mailto:stadsbyggnadskontoret@stockholm.se)

2016-08-30

## **Detaljplan för Vårbergstoppen, del av Skärholmen 2:1 i stadsdelen Vårberg, S-Dp 2015-15235**

Vårberg berörs av stadsutvecklingsområdet *Tyngdpunkt Skärholmen*. I SBKs tjänsteutlåtande Dnr 2015-17268 daterad 2015-11-25 anges bland annat att ”Samlande gestaltungsprinciper tas fram för varje enskilt fokusområde för att garantera en hög kvalitet inom en flexibel ram”, samt under rubriken *Fortsatt planering*: ”Det ska finnas en övergripande idé om gestaltning och utformning för att åstadkomma urbana miljöer och offentliga rum baserat på områdets förutsättningar och identitet.” Samfundet frågar sig var dessa dokument finns att ta ställning till?

Samfundet S:t Erik anser i detta sammanhang att det är av största vikt att utvecklingen av översiktsplanens angivna tyngdpunkter planeras med utgångspunkt i breda, väl genomarbetade områdesprogram, där principer för arkitektur, offentliga rum, park- och grönstruktur samt samhällsservice och kommunikationer utvecklas.

Tyngdpunkterna vilka utgör basen i gällande Öp:s strategi för en positiv stadsutveckling är grundläggande. Program för Tyngdpunkt Farsta lämnade mycket i övrigt att önska, men var åtminstone ett försök att skapa gemensamma spelregler för ett stort antal mindre detaljplaner. Detta gav en möjlighet för medborgare och intresseföreningar att ta ställning till hur stadsutvecklingen planerades.

I det aktuella Dpl 2015-15235 planeras 390 bostäder vid Vårbergstoppen. Vårbergstoppen utgör ett arkitekturhistoriskt mycket intressant och värdefullt avtryck av senmodernistisk landskapsarkitektur och är enligt stadsdelens parkprogram en stadspark samt klassas som en friyta av regionalt värde. Samfundet vill i detta sammanhang framföra en djup oro över en stadsutveckling som vare sig styrs av fördjupade översiktsplaner, områdesprogram eller samlade planeringsunderlag för landskaps- och kulturmiljövården.

För att uppnå övergripande mål syftande till den komplexa och rika stadsutveckling som beskrivs i policydokument som i *Arkitektur Stockholm* och *Den gröna promenadstaden* krävs en tydlig övergripande planering. Vi efterlyser också en uppdatering av Stockholms Byggnadsordning. De beskrivningar som finns i policydokumenten *Arkitektur Stockholm* och *Den gröna promenadstaden* räcker inte på långa vägar till. I dagens stadsplanediskussioner hänvisas ofta till Lindhagenplanen som en förebild, men den kompletterades med en tydlig

Post- och besöksadress	Telefon	E-kontakt	Postgiro	Bankgiro	Org.nr.
Köpmangatan 5, nb 111 31 STOCKHOLM	08-21 09 24	kansli@samfundeterik.se www.samfundeterik.se	15 70 57 - 1	820-1550	80 2003 - 3950

byggnadsordning vilket ofta glöms bort. Vi vill understryka att det var kombinationen med en byggnadsordning som gav oss de gaturum, torg, parker och andra offentliga rum som är så uppskattade idag innerstaden, men också under trädgårdsstadsepoken och på 1940- och 1950-talen.

Skrivningarna i budgeten tyder på att områdesplanering och/eller omsorgsfulla områdesprogram ersätts av "[...] större generella detaljplaner. Detta syftar till att öka volymen i bostadsbyggandet, minska detaljstyrningen i detaljplanerna och skapa snabbare planprocesser." Vi ser en tendens till att det är de delar av Stockholm där de sämst ställda bor, och där behovet av att reparera gestaltningsmässiga försummelser är som störst, som staden arbetar med frimärksplaner av den här typen, utan att presentera övertygande satsningar på kvalitet. Det strider mot grundlagens principer om allas likhet inför lagen.

Samfundet S:t Erik är djupt oroade över denna utveckling och efterlyser tydliga och konkreta övergripande beskrivningar över hur nya stadsbyggnadskvaliteter i tyngdpunkterna kan utvecklas.

Samfundet S:t Erik

Monica Andersson  
Ordförande

Laila Reppen  
Styrelseledamot

Jonas Berglund  
Styrelseledamot

---

Post- och besöksadress	Telefon	E-kontakt	Postgiro	Bankgiro	Org.nr.
Köpmangatan 5, nb 111 31 STOCKHOLM	08-21 09 24	kansli@samfundetsterik.se www.samfundetsterik.se	15 70 57 - 1	820-1550	80 2003 - 3950